

PTA GT3 VMBO

Programma voor Toetsing en Afsluiting

Schooljaar 2026-2027

s.g. Were Di
sector VMBO

Inhoud

Aardrijkskunde.....	4
D&P, keuzemodule Geüniformeerde Dienstverlening en Veiligheid	6
D&P, keuzemodule Werken aan Natuur en Milieu	7
D&P, keuzevak Presenteren, promoten en verkopen (Candy2You)	8
Levensbeschouwing.....	9
LO2.....	10
LOB.....	11
Maatschappijleer	12
Natuurkunde (NS1).....	13

PTA-overzicht

Dit overzicht is een aanvulling op het examenreglement. In dit document, het Programma van Toetsing en Afsluiting afgekort PTA, is terug te vinden welke toetsen voor de leerlingen meetellen voor het schoolexamen (SE).

Het programma van toetsing en afsluiting regelt voor het schoolexamen:

- welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst
- de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen
- de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt
- de periode waarin de toetsen worden gemaakt
- welke toets herkansbaar is
- de manier waarop het cijfer wordt bepaald

Het PTA kent verschillende soorten schoolexamens, namelijk:

- a) schriftelijke toetsen (S);
- b) mondelinge toetsen (M);
- c) praktische onderdelen (PO);
- d) handelingsdelen (HD);
- e) kijk- en luistertoetsen (L)

Aardrijkskunde							
Afdeling: GT			Leerjaar: 3 + 4		Schooljaar: 2026-2028		
Toetsnummer	Periode	Titel toets en omschrijving inhoud toets en toegestane hulpmiddelen	Codes (sub)domeinen examenprogramma / exameneenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1301	P1	<u>H1,2,3 Arm en rijk + atlasvaardigheden</u> De kandidaat kan de vicieuze cirkel tussen armoede, honger en gezondheid in een buiten-Europese macroregio beschrijven en verklaren en maatregelen ter verbetering van de situatie beschrijven.	AK/V/1 – AK/K/7	S	60	☐	5
1302	P3	<u>H 4, 5, 6 Bronnen van energie</u> De kandidaat kan de verhouding tussen de verschillende gebruikte bronnen van energie in een buiten-Europese macroregio beschrijven en de voor- en nadelen van die energiebronnen beschrijven.	AL/V/2 – AK/K/5	PO	90	☐	5
1303	P4	<u>H7, 8, 9 Grenzen en identiteit + atlasvaardigheden</u> De kandidaat kan verschillende regionale tegenstellingen in een buiten-Europese macroregio beschrijven en maatregelen ter verbetering van de situatie beschrijven.	AK/V/6 – AK/K/9	S	60	☐	5
1401	SE1	<u>H1, 2 en 3 Weer en klimaat</u> De kandidaat kan weer en klimaat, klimaatverandering en klimaatbeleid van Nederland en de aangewezen contrasterende regio in Europa (Spanje) beschrijven en verklaren en de situatie in beide gebieden vergelijken.	AK/K/4	S	90	☒	15
1402	P1	<u>Topografie VS- Spanje – Nederland – Duitsland.</u> Kaartbeeld passend bij AK/K/4 weer en klimaat Kaartbeeld passend bij AK/K/4 bevolking en ruimte.	AK/K/4 AK/K/8	S	40	☐	5
1403	SE2	<u>H4, 5, 6 Bevolking en ruimte</u> De kandidaat kan de bevolkingsontwikkeling en het ruimtegebruik in Nederland en een contrasterende regio elders in Europa (Duitsland) beschrijven en verklaren en de situatie in Nederland en Duitsland vergelijken.	AK/K/8	S	90	☒	15
1404	P2	<u>Topografie China – Midden-Oosten – Europa – wereld.</u> Kaartbeeld passend bij AK/K/8 water. Kaartbeeld passend bij AK/K/6 bevolking en ruimte.	AK/K/8	S	40	☐	5
1405	SE3	<u>H7,8, 9 Water</u> De kandidaat kan de herkomst, het voorkomen, de kwaliteit en het gebruik van water in Nederland beschrijven en verklaren en maatregelen voor een duurzamer gebruik van water en de effecten ervan beschrijven.	AK/K/6	S	90	☒	15

1406	P1-2-3	<u>Presentatie casus</u> <u>Presentatie aansluitend bij</u> - <u>eindterm 26</u>: De kandidaat kan de ruimtelijke ontwikkelingen van megasteden in een buiten Europese macroregio (China) beschrijven en verklaren en maatregelen ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit beschrijven. - <u>Eindterm 24</u>: De kandidaat kan de waterhuishouding in een buiten-Europese macroregio (Midden-Oosten) beschrijven en plannen en maatregelen ter verbetering hiervan beschrijven. - <u>Eindterm 22</u>: De kandidaat kan het voorkomen van extreme weersomstandigheden in een buiten-Europese macroregio (Verenigde Staten) beschrijven en verklaren en maatregelen om de gevolgen hiervan te beperken beschrijven.	AK/V/5 – AK/V/3 – AK/V/1	PO	120	☐	10
1407	P3	<u>Excursie/veldwerk</u> - Communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. - De leerling kan een aantal vakvaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen. - Bij het bestuderen van het gekozen gebied, aardrijkskundige verschijnselen en vraagstukken kan de leerling: – verschillende typen aardrijkskundige vragen herkennen en formuleren; – aardrijkskundige werkwijzen toepassen; – gebruik maken van verschillende soorten kaarten en kaartvaardigheden, luchtfoto's en satellietbeelden – informatie ordenen, analyseren en daarover conclusies trekken; – eenvoudig aardrijkskundig onderzoek van beperkte omvang in de eigen omgeving uitvoeren over thematieken die aansluiten bij de inhoud van de exameneenheden K/4 tot en met K/9; – een standpunt innemen en beargumenteren. *locatie van veldwerk is afhankelijk van actuele ontwikkelingen.	AK/K/2 – AK/K/3	PO	180	☐	20
TOTAAL							100

D&P, keuzemodule Geüniformeerde Dienstverlening en Veiligheid							
Afdeling: GT			Leerjaar: 3 + 4			Schooljaar: 2026-2028	
Toetsnummer	Periode	Titel toets en omschrijving inhoud toets en toegestane hulpmiddelen	Codes (sub)domeinen examenprogramma / exameneenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1301	Lj3	<u>Geüniformeerde Dienstverlening theorie</u>	K6	S	40	☒	30
1302	Lj3	<u>Geüniformeerde Dienstverlening praktijk</u> De leerling kan op actieve wijze, alert en duidelijk zichtbaar activiteiten ten behoeve van veiligheid in gesimuleerde praktijksituaties uitvoeren; - fysieke en conditionele oefeningen uitvoeren; - rapporteren van incidenten in een gesimuleerde omgeving; - zorgdragen voor toezicht van een klein evenement in de eigen schoolomgeving - risicovolle situaties voorkomen - regelend optreden in de school of op het eigen schoolplein	K6	PO	n.v.t.	☐	70
TOTAAL							100

D&P, keuzemodule Werken aan Natuur en Milieu							
Afdeling: GT			Leerjaar: 3 + 4		Schooljaar: 2026-2028		
Toetsnummer	Periode	Titel toets en omschrijving inhoud toets en toegestane hulpmiddelen	Codes (sub)domeinen examenprogramma / exameneenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1301	Lj3	<u>Werken aan Natuur en Milieu theorie</u>	K3	S	40	☒	30
1302	Lj3	<u>Werken aan Natuur en Milieu praktijk</u> Praktische Opdracht: De leerling kan: - op basis van onderzoek praktische maatregelen treffen ter bevordering van het milieu - een beheerplan maken ter bevordering van de biodiversiteit	K3	PO	n.v.t.	☐	70
				TOTAAL		100	

D&P, keuzevak Presenteren, promoten en verkopen (Candy2You)							
Afdeling: GT			Leerjaar: 3 + 4		Schooljaar: 2026-2028		
Toetsnummer	Periode	Titel toets en omschrijving toetsonderdelen	Domeinen examenprogramma / exameneenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1301	Lj 3	<u>PPV Candy2You theorie</u> - Media-uitingen met elkaar vergelijken en een beargumenteerde keuze maken voor een medium gelet op bijvoorbeeld doel, doelgroep, functionaliteiten en duurzaamheid - Kenmerken van media-uitingen benoemen en de verschillende functies daarvan aangeven - Sociale media gebruiken en toepassen in een zakelijke context - Omschrijven, benoemen en uitleggen waarom promotie belangrijk is - Een promotieplan beoordelen - Kennis van marketingonderdelen, zoals people/planet/profit en de marketingmix. - Een verkoopgesprek voeren - Kennis en vaardigheid met betrekking tot Office software	P/D&P/2.1 P/D&P/2.2 P/D&P/2.3	S	40	☒	30
1302	Lj 3	<u>PPV Candy2You praktijk</u> - Verschillende manieren van communicatie en communicatiemiddelen (her)kennen, benoemen en professioneel toepassen - Voor een bepaald doel en een bepaalde doelgroep een media-uiting maken - Een promotieplan maken en beoordelen, waarin rekening gehouden wordt met people/planet/profit en de marketingmix. - Producten presenteren met gebruikmaking van promotie- en decoratiemateriaal - Communicatieve vaardigheden toepassen	P/D&P/2.1 P/D&P/2.2 P/D&P/2.3	PO	n.v.t.	☐	70
						TOTAAL	100

Levensbeschouwing							
Afdeling: GT			Leerjaar: 3			Schooljaar: 2026-2027	
Toetsnummer	Periode	Titel toets en omschrijving inhoud toets en toegestane hulpmiddelen	Codes (sub)domeinen examenprogramma / exameneenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1401	1	Wie ben ik? De reis van mijn leven I: Wat zijn mijn eigenschappen? Welke normen en waarden heb ik? Welke levensvragen heb ik? Wat doe ik in mijn rugzak?	Domein K1, V1, H1, 2, 3, 4	M	n.v.t.	☒	NB
1402	2	Samenleven De reis van mijn leven II: Wie neem ik mee? Waarom neem ik hen mee? Hoe blijven we op het juiste pad?	Domein K2, V2, 3 H1, 2, 3, 4, 5	S	n.v.t.	☒	NB
1403	2	Cultuur & Religie De reis van mijn leven III: Welke talenten neem ik mee?	Domein K2, 3, V2, 3, H2, 4, 5	PO	n.v.t.	☒	NB

Levensbeschouwing telt mee als handelingsdeel. De opdrachten die je maakt gedurende het jaar worden beoordeeld met een onvoldoende (o), voldoende (v) of goed (g). Ieder handelingsdeel moet met minimaal een voldoende worden afgerond.

LO2							
Afdeling: GT			Leerjaar: 3 + 4		Schooljaar: 2026-2028		
Toetsnummer	Periode	Titel toets en omschrijving inhoud toets en toegestane hulpmiddelen	Codes (sub)domeinen examenprogramma / exameneenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1301	P1	HD Mountainbiken Actieve deelname aan de keuze-activiteit mountainbiken.	LO2/K/9	HD	n.v.t.	☐	NB
1302	TW2	EHBSO (ET1) Schriftelijke theorietoets over Eerste Hulp Bij Sport Ongelukken (EHBSO).	LO2/K/11	S	45	☐	10
1303	P2	Beweegdomeinen Uitvoeren van atletiekonderdelen, softbal, volleybal, dans, judo, turnen	LO2/K/7, LO2/K/5, LO2/K/4, LO2/K/8, LO2/K/6	PO	n.v.t.	☐	20
1304	P2	Leren lesgeven (microteaching) Beter leren spelen: lesgeven aan elkaar in minigroepjes	LO2/K/10	PO	n.v.t.	☐	10
1305	P3	Toernooiorganisatie & PO Lacrosse Het organiseren en begeleiden van een toernooi (terugslagspelen) en uitvoeren doelspel Lacrosse	LO2/K/10, LO2/K/4	PO	n.v.t.	☐	10
1306	P3	Maatschappelijke opdracht Uitvoeren van de maatschappelijke stage in de samenleving.	LO2/K/12, LO2/K/11, LO2/K/3, LO2/K/1, LO2/K/2	HD	n.v.t.	☐	NB
1307	TW3	Sport, Spel & Maatschappij (ET2) Schriftelijke theorietoets over Regelende rollen, Toernooiorganisatie en Samenleving.	LO2/K/10, LO2/K/11	S	45	☒	10
1401	P1	Buitenactiviteiten & Fitheid Actieve deelname aan waterskiën/snowboarden/skiën en Eurofittest.	LO2/K/9, LO2/K/11	HD	n.v.t.	☐	NB
1402	P1	Trainingsschema Ontwerpen en presenteren van een individueel trainingsschema voor duurloop en kracht + uitvoeren duurloop.	LO2/K/11	PO	n.v.t.	☐	10
1403	SE-1	Trainen & Leefstijl (ET3) Schriftelijke theorietoets over Trainen, Gezonde leefstijl en Voeding.	LO2/K/11	S	60	☒	10
1404	P2	Einddemo Vorbereiden, organiseren en uitvoeren van de afsluitende demonstratie (turnen, dans, organisatie).	LO2/K/5, LO2/K/6, LO2/K/10, LO2/K/3	PO	n.v.t.	☐	20
						TOTAAL	100

* **Opmerking:** Handelingsdelen (HD) dienen met de kwalificatie 'naar behoren' (voldoende/goed) afgerond te worden om te voldoen aan de eisen van het examendossier.

LOB							
Afdeling: GT			Leerjaar: 3 + 4		Schooljaar: 2026-2028		
Toetsnummer	Periode	Titel toets en omschrijving inhoud toets en toegestane hulpmiddelen	Codes (sub)domeinen examenprogramma / exameneenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1301	Lj 3	<u>Beroepsoriënterende stage</u> De leerling loopt één week stage van minimaal 30 uur bij een bedrijf, organisatie of instelling. De leerling maakt kennis met de arbeid en de arbeidsverhoudingen door zelf in de praktijk ervaringen op te doen. De leerling maakt opdrachten (o.a. dagverslagen, interview en een evaluatie) in het stageboekje en maakt tot slot een stageverslag	Vijf loopbaancompetenties: -Kwaliteitenreflectie -Motievenreflectie -Loopbaansturing -Werkexploratie -Netwerken	HD	n.v.t.	☐	NB
1302	Lj 3	<u>Deelname MBO-boulevard</u> De leerling is verplicht om deel te nemen aan de MBO-boulevard, gehouden op SG Were Di. Hierbij moet een leerling naar 3 vervolgopleidingen gaan kijken en de bijbehorende opdrachten maken.	Vijf loopbaancompetenties: -Kwaliteitenreflectie -Motievenreflectie -Loopbaansturing -Werkexploratie -Netwerken	HD	n.v.t.	☐	NB
1401	Lj 4	<u>Loopbaandossier</u> De leerling maakt een loopbaandossier dat bestaat uit zijn/haar loopbaanontwikkeling. Het loopbaandossier bestaat uit: 1.Verplichte LOB-activiteiten die door school worden aangeboden, zoals de LOB-gesprekken, presenteer jezelf dag, stage, MBO-boulevard enz. 2.Vrijwillige LOB-activiteiten die door school worden aangeboden en/of door de leerling worden geïnitieerd. (meeloopdag, open dag, CV)	Vijf loopbaancompetenties: -Kwaliteitenreflectie -Motievenreflectie -Loopbaansturing -Werkexploratie -Netwerken	HD	n.v.t.	☐	NB
1402	Lj 4	<u>Presenteer jezelf dag</u> De leerling is verplicht om deel te nemen aan de presenteer jezelf dag, gehouden op SG Were Di. Hierbij moet een leerling in gesprek met een professional uit het werkveld.	Vijf loopbaancompetenties: -Kwaliteitenreflectie -Motievenreflectie -Loopbaansturing -Werkexploratie -Netwerken	HD	n.v.t.	☐	NB
						TOTAAL	NB

Maatschappijleer							
Afdeling: GT			Leerjaar: 3		Schooljaar: 2026-2027		
Toetsnummer	Periode	Titel toets en omschrijving inhoud toets en toegestane hulpmiddelen	Codes (sub)domeinen examenprogramma / exameneenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1301	P1	Cultuur en socialisatie De leerling kan beschrijven hoe een persoon zich ontwikkelt tot lid van de samenleving en de invloed van de opvoeding herkennen en beschrijven; De leerling kan uitleggen dat mensen bij een (sub)cultuur (willen) horen en dat elke (sub)cultuur invloed heeft op het gedrag van mensen; De leerling kan de rol van het gezin, school, vrienden, werk en sociale media tijdens het aanleren van gedrag beschrijven.	ML1/K/1; ML1/K/2; ML1/K/3; ML1/K/4	S	40	☒	25
1302	P2	Sociale verschillen De leerling kan met voorbeelden beschrijven wat sociale verschillen zijn en hoe die veroorzaakt worden; De leerling kan beschrijven hoe de plaats van een persoon op de maatschappelijke ladder kan veranderen; De leerling kan voorbeelden geven waarin mensen verschillende belangen hebben en hoe deze samenhangen met hun maatschappelijke positie en kunnen leiden tot conflicten; De leerling kan maatregelen van de overheid ten aanzien van sociale ongelijkheid beschrijven en verklaren.	ML1/K/1; ML1/K/2; ML1/K/3; ML1/K/5	S	40	☒	25
1303	P3	Macht en zeggenschap De leerling kan vormen van macht en machtsmiddelen herkennen; De leerling kan beschrijven hoe regels het samenleven van mensen mogelijk maken; De leerling kan beschrijven hoe burgers invloed kunnen uitoefenen op de politiek; De leerling kan kenmerken van de parlementaire democratie noemen.	ML1/K/1; ML1/K/2; ML1/K/3; ML1/K/6	S	40	☒	25
1304	P4	Beeldvorming en stereotypering De leerling kan beschrijven hoe mensen een mening vormen en hoe deze beïnvloed kan worden door de informatie die zij binnen krijgen; De leerling kan vooroordelen (en beeldvorming) over mannen en vrouwen in de samenleving herkennen en benoemen; De leerling kan voorbeelden noemen van vooroordelen en discriminatie, beschrijven hoe deze ontstaan en aangeven wat er tegen te doen is. De leerling kan uitleggen hoe beeldvorming tot stand komt bij sociale problemen.	ML1/K/1; ML1/K/2; ML1/K/3; ML1/K/6	S	40	☒	25
						TOTAAL	100

Natuurkunde (NS1)							
Afdeling: GT			Leerjaar: 3 + 4		Schooljaar: 2026-2028		
Toetsnummer	Periode	Titel toets en omschrijving inhoud toets en toegestane hulpmiddelen	Codes (sub)domeinen examenprogramma / exameneenheden	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1301	P3	<u>Het Weer</u> Je kunt het meten van temperatuur en luchtdruk toepassen, het ontstaan van wolken, neerslag en bliksem beschrijven en maatschappelijke aspecten van weersverschijnselen toelichten	K3, K12	PO	n.v.t.	☐	10
1302	P3	<u>Licht, Beeld, Straling en Stralingsbescherming</u> Je kunt rechte lijnige lichtstralen, verschillende soorten lichtbundels, schaduwvorming, kleurvorming en verschillende soorten straling toepassen. Je kunt verschillende soorten lenzen herkennen en de werking van de vlakke spiegel en de bolle lens toepassen en beeldvorming bij het menselijk oog en oogafwijkingen toepassen. Je kunt bronnen van ioniserende straling noemen, radioactief verval en toepassingen ervan beschrijven, veiligheidsmaatregelen tegen ongewenste effecten van straling en radioactieve stoffen beschrijven.	K3, K7, K11	PO	n.v.t.	☐	15
1303	TW3	<u>Stoffen en materialen, Bouw van de Materie</u> Je kunt soorten materialen en hun stoffeïenschappen herkennen en toepassen, gevaren van stoffen en effecten van chemische en natuurkundige processen voor de mens en het milieu herkennen, en maatregelen nemen om ongewenste effecten hiervan te vermijden door veilig te werken en verantwoord met afvalstoffen om te gaan. Je kunt zinken-zweven-drijven toepassen met behulp van dichtheid. Je kunt de bouw van stoffen en materialen beschrijven in termen van moleculen en atomen, het gedrag van atomen en moleculen in de verschillende fasen uitleggen en de bouw van een atoom beschrijven.	K3, K4, K10	S	40	☒	10
1401	P1	<u>Verbranden en Verwarmen</u> Je kunt het proces van verbranden beschrijven en de verspreiding en isolatie van warmte verklaren en toepassen, de manieren van opwekking van elektrische energie en de gevolgen ervan beschrijven en het omzetten van energie van de ene vorm in de andere vorm beschrijven en hierover berekeningen uitvoeren.	K3, K6	S	40	☒	10

1402	SE1	<u>Geluid</u> Je kunt de eigenschappen van geluid toepassen en de gevolgen van geluidshinder en de beperking van geluidshinder toelichten, geluid vastleggen met oscilloscoop of computer en daaruit de frequentie bepalen Je kunt de werking van een luidspreker uitleggen.	K3, K8	S	40	☒	15
1403	SE2	<u>Krachten, Veiligheid in het verkeer en constructies.</u> Je kunt de werking van verschillende soorten krachten en de druk van een voorwerp op de ondergrond berekenen en in evenwichtssituaties kwalitatief de hefboomwet toepassen, bij een bewegend voorwerp diagrammen interpreteren, krachten samenstellen en de gemiddelde snelheid berekenen. Je kunt veiligheidsmaatregelen in het verkeer uitleggen en toepassen en verschijnselen van traagheid verklaren.	K3, K9,	S	60	☒	20
1404	SE3	<u>Elektrische Energie</u> Je kunt elektrische schakelingen ontwerpen en analyseren en hierover berekeningen uitvoeren. Je kunt beveiligingen voor elektriciteit verklaren en toepassen en keuzes tussen verschillende apparaten beargumenteren. Je kunt de werking van de dynamo en de transformator beschrijven met begrippen uit het magnetisme.	K3, K5	S	60	☐	20
TOTAAL							100

*Bij elke toets wordt een BINAS door school verstrekt. Je mag ook een rekenmachine gebruiken.